

بیانات در دیدار جمعی از مسئولان ارشد سه قوه - 26 / فروردین / 1404

بسم الله الرحمن الرحيم (۱)

و الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيدنا و نبينا ابى القاسم محمد و على آله الاطيبين الاطهرين المنتجبين سيما بقیة الله فى الارضين.

عیدتان مبارک! ان شاء الله که خودتان و خانواده‌هایتان از این نیتهای نیک بتوانید بهترین استفاده را ببرید و آنچه آقای دکتر عارف - که ایشان شخص مجربى هستند، واقعاً دارای تجربه‌اند - گفتند و بیان کردند، به مرحله‌ی عمل و تحقق برسانید.

من لازم است مجدداً تأکید کنم که به خانواده‌های شما، به همسرانتان تبریک می‌گویم عید را و از آنها تشکر می‌کنم و مطمئنم که اگر همسران، همراه باشند، همفکر باشند، همدل باشند در کارهایی که شما مسئولین انجام می‌دهید - چه وزرا، چه نمایندگان مجلس، معاونین، مشاورین، رؤسای بخشهای مختلف - کارها بهتر پیش میرود. یک مقداری هم این به برخورد شما و رفتار شما وابسته است. بعضی از مسئولین وقتی که وارد میدان مسئولیت و کار میشوند، شوق کار و علاقه‌ی به کار آن‌چنان اینها را مشغول میکند که یادشان میرود فرزندان دارند و زنی دارند و وظایفی دارند و خانه‌ای دارند و نهار و شامی باید با هم بخورند؛ بکل فراموش میکنند. فراموش نکنید!

راجع به فرمایشات آقای دکتر عارف، من یک جمله عرض بکنم. آنچه تصمیم گرفته‌اید و در مجالس و گردهمایی‌های کاری دنبال میکنید، خوب خیلی خوب است - همینهایی که گفته شد، خیلی خوب است - منتها ما یک کمبود در کشور داریم که آن مهم است. ما کمبود قانون نداریم، کمبود مقررات نداریم، کمبود طرحهای خوب نداریم - بسیار طرحهای خوب آمده، رفته، گفته شده، تصویب شده - آنچه کمبود داریم «پیگیری» است؛ پیگیری کنید. بعضی از آمارهایی که ایشان دادند انسان را به فکر فرو میبرد؛ فرض کنید آمار مصرف بنزین با آن رقمی که ایشان گفتند. رقم، شاید بشود گفت دو برابر آن چیزی است که باید در کشور مصرف بشود. خوب این را باید حل کرد، این قابل حل است. یک وقتی مصرف روزانه‌ی بنزین در کشور مثلاً به ۸۰ میلیون و ۷۵ میلیون و مانند اینها هم رسیده، به کمتر هم رسیده؛ حالا صد و شصت و خرده‌ای ایشان ذکر کردند! خوب این باید دنبال بشود، باید پیگیری بشود. مسائل مربوط به مدارس، عدالت آموزشی، کارهای مربوط به طبقات فرودست و مستضعفین، باید دنبال‌گیری بشود؛ خواهش من این است که دنبال کنید. جلسه خوب است، تصمیم‌گیری خوب است، شوق و ذوق و انگیزه‌ی سران و مدیران بسیار خوب و چیز لازم و مبارکی است اما کافی نیست. شما که مدیرید، شوق دارید، علاقه دارید، دستور هم میدهید به آن نفر دوّمتان، او هم احیاناً به نفر بعدی دستور میدهد، اما همین‌طور در طول این فرایند، این دستور تدریجاً ضعیف میشود، ضعیف میشود، و گاهی به جایی میرسد که هیچ اتفاقی نمی‌افتد.

یکی از کارهای خیلی لازم صرفه‌جویی است. من حالا نکاتی را راجع به مسئله‌ی شعار سال و مانند اینها یادداشت کرده‌ام که عرض خواهم کرد، لکن صرفه‌جویی مهم است؛ در مصرف برق، در مصرف حاملهای انرژی. خود دستگاه‌های دولتی بایستی بیشتر از همه صرفه‌جویی کنند؛ چون بزرگ‌ترین مصرف‌کننده خود دولت است، دستگاه‌های دولتی‌اند؛ بیشترین بنزین را دولت مصرف میکند، بیشترین برق را دولت مصرف میکند، و همین‌طور بقیه‌ی چیزها. به صرفه‌جویی عادت بدهید. به قول سعدی:
چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن

که میگویند ملاحان سرودی

اگر باران به کوهستان نبارد

به سالی دجله گردد خشک‌رودی (۲)

این [جور] است. حالا برای خاطر بعضی از آذری زبان‌های مجلس: «شط اگر اولماسا بغداد اولماز»؛ (۳) این هم بخش دیگری از این. باید بالاخره این پیگیری را جدی گرفت. این مسئله‌ی اوّل است.

من اینجا یادداشت کرده‌ام که دستور کار مشترک درجه‌ی یک دستگاه‌ها را در زمینه‌ی مسائل اقتصادی، کمک به تحقق شعار سال قرار بدهیم. یعنی این که «سرمایه‌گذاری برای تولید» شعار بشود و همه خود را موظف بدانند برای این کار، کشور را از بسیاری از مشکلات نجات خواهد داد.

ما مشکل سرمایه‌گذاری داریم. پول دست مردم کم و بیش هست، هنر این است که شما – چه بانک مرکزی، چه وزارت اقتصاد، چه بعضی از دستگاه‌های دیگر – بتوانید این پول را هدایت کنید به سمت سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاری‌های تولیدی. این را دنبال کنید؛ این خیلی اهمّیت دارد. البته برای مردم هم، یعنی برای آن کسی هم که میخواهد سرمایه‌گذاری بکند، افتخار است که پولی داشته باشد و بتواند این را بگذارد برای پیشرفت کشور، بهبود اوضاع کشور؛ این افتخار را هم به مردم یادآوری کنید تا بدانند که باید مفتخر باشند به این معنا. ولیکن عمده‌ی کار دست دولت است؛ یعنی دولت به معنای عام، [یعنی] حاکمیت؛ قوه‌ی قضائیه نقش دارد، مجلس نقش دارد، بخشهای گوناگون وزارتی نقش دارند در اینکه این کار اتفاق بیفتد و انجام بگیرد.

امنیت سرمایه‌گذاری را تأمین کنید. یک وقتی چند سال پیش از این، اینجا داخل حسینیه یک جلسه‌ای داشتیم، بنده راجع به جلب سرمایه‌گذاری خارجی و مانند اینها صحبت کرده بودم؛ (۴) یکی از دوستان مجرب و پخته و باتجربه – که خدا رحمتش کند؛ وفات کرده – بلند شد گفت که سرمایه‌گذاری خارجی فرع سرمایه‌گذاری داخلی است؛ اینجا شما این ویتترین را درست کنید، معلوم میشود که سرمایه‌گذار داخل، مایل، راغب و مشتاق سرمایه‌گذاری است و حاضر است سرمایه‌گذاری کند، تا آن خارجی هم ببیند، تشویق بشود، بگوید خب میشود سرمایه‌گذاری کرد. موانع سرمایه‌گذاری داخلی را برطرف کنید. این یکی از بهترین راه‌های خنثی کردن تحریم است.

بنده بارها گفته‌ام که مسئله‌ی تحریم دو جور علاج دارد: یکی رفع تحریم است، که این دست ما نیست، دست طرف مقابل است؛ یکی خنثی کردن تحریم است که این دست ما است. راه‌های خنثی کردن تحریم را پیدا کنید؛ راه‌های زیادی وجود دارد، و واقعاً میشود تحریم‌ها را خنثی کرد بلکه حتی اگر از ظرفیتهای داخلی خوب استفاده کنیم، میشود کاری کرد که کشور در مقابل تحریم آسیب‌ناپذیر بشود؛ یعنی ولو تحریم هم بکنند، کشور بتواند خودش را از آب و گل کاملاً بیرون بیاورد؛ یعنی ظرفیتهای داخلی کشور این توانایی را دارند.

مسئله‌ی گسترش روابط تجاری که اشاره کردند، جزو حرفهای مؤکد بنده است. با کشورهای همسایه در اولویت، با کشورهایی که در آسیا قطب اقتصادی‌اند – مثل چین، مثل روسیه، مثل هند که قطبهای اقتصادی‌اند – روابط اقتصادی را روان کنید. البته بعضی‌هایش خیلی سخت است، میدانیم این را اما هر کار سختی را هم با تلاش زیاد، با تدبیر خوب میشود انجام داد. بنابراین مسئله‌ی ارتباط با همسایگان مهم است. در این [قضایا] هم دستهای واسطه خیلی مؤثرند؛ یعنی این مدیران وسط که گاهی اوقات عادت کرده‌اند یک جنسی را از یک جایی بیاورند. من چند روز قبل، این را به کسی گفتم که زمان ریاست جمهوری من، [رئیس] یک کشور آفریقایی که آنجا رفته بودیم و مرکز دامداری و کشاورزی خیلی خوبی بود و الان هم هست، به من گفت: گوشتی که ما تولید میکنیم، گوشت لوکس است؛ یعنی اروپایی‌ها می‌آیند از ما گوشت می‌خرند – آن وقتها همه چیز از طریق دولت وارد میشد دیگر؛ در دهه‌ی

۶۰. گوشت را هم دولت وارد میکرد - شما از اروپا گوشت وارد میکنید، اروپا [هم] همان گوشتی را که از ما خریده، به دو برابر قیمت به شما میدهد! من آدم اینجا به مسئولین این را گفتم که خب بروید دنبال کنید این را؛ نکردند؛ استقبال زبانی شد، استقبال عملی نشد. مسئله‌ی تجارت با همسایگان، با قطبهای اقتصادی، با کشورهای متنوع، با خود همین آفریقا که من اسم آوردم، بسیار خوب است. این تماسهایی هم که رئیس‌جمهور محترم (۵) با رؤسای این کشورها به مناسبت عید و امثال اینها دارند، خیلی خوب است، اینها کارگشا است؛ فعالیت مجموعه‌ی وزارت خارجه [هم] - این سفرها و رفت‌وآمدها - فعالیت بسیار خوبی است.

یک جمله راجع به این گفتگوهای عمان (۶) عرض بکنیم. من این نکته را میخواهم بگویم که این گفتگوها، یکی از ده‌ها کار وزارت خارجه است؛ یعنی وزارت خارجه ده‌ها کار دارد که یکی‌اش هم این گفتگوهای عمان و این مسائلی است که حالا اخیراً مطرح شده. سعی کنید مسائل کشور را به این گفتگوها گره نزنید؛ این تأکید من است. اشتباهی که در برجام کردیم، اینجا تکرار نشود. آنجا ما همه‌چیزمان را منوط کردیم به پیشرفت مذاکرات؛ یعنی کشور را شرطی کردیم. خب سرمایه‌گذار وقتی که کار کشور منوط به مذاکره باشد، سرمایه‌گذاری نمیکند دیگر؛ معلوم است؛ میگویند ببینیم عاقبت مذاکرات به کجا میرسد. این مذاکرات هم یک کاری است، یک حرفی است، یکی از کارهای چندین‌گانه‌ی وزارت خارجه است که دارد انجام میدهد. کشور هم کار خودش را در بخشهای مختلف باید بکند: بخش صنعت، بخش کشاورزی، بخشهای گوناگون خدماتی، بخش فرهنگ، بخشهای سازندگی، موضوعات خاصی که تعریف خاصی برایش شده، مثل همین مسائل جنوب شرق کشور؛ اینها را با جدیت دنبال کنید؛ اینها اصلاً هیچ ارتباطی ندارد به این گفتگوهای جاری‌ای که در عمان شروع شده. این هم یک مسئله.

ضمناً، به این گفتگوها هم نه به صورت افراطی خوش‌بین باشیم، نه به صورت افراطی بدبین باشیم؛ این هم بالاخره یک کاری است، یک حرکتی است، تصمیم‌گیری شده، دارد اجرا میشود و در این قدمهای اول هم خوب حرکت شده، خوب اجرا شده، بعد از این هم بایستی کاملاً با دقت دنبال بشود - خطوط قرمز مشخص است؛ برای طرف مقابل هم مشخص است، برای ما هم مشخص است - و مذاکرات به شکل خوب دنبال بشود. ممکن است به نتیجه برسد، ممکن است نرسد؛ نه خیلی خوش‌بینیم، نه خیلی بدبینیم. البته به طرف مقابل خیلی بدبینیم، طرف مقابل را قبول نداریم، می‌شناسیم طرف مقابل را، اما به توانایی‌های خودمان خوش‌بین هستیم، میدانیم که ما خیلی کارها میتوانیم انجام بدهیم، شیوه‌های خوبی بلد هستیم.

مسئله‌ی برنامه‌ی هفتم هم مسئله‌ی مهمی است که حالا با تأخیر، بالاخره امسال دارد شروع میشود. سعی بشود از اول شروع این برنامه مثل برنامه‌ی ششم نشود. بعضی از بخشهای برنامه‌ی ششم از همان اوایل به انحراف کشیده شد؛ سعی کنید که بخشهای مختلف برنامه‌ی هفتم به انحراف کشیده نشود. این مصوبه‌ی مجلس است و کاری است که برای کشور لازم است، متکی به سیاستهای کلی نظام است و مجموعاً برنامه‌ی خوبی است. بالاخره قانون است، بایستی اجرا بشود، منتها دقت بشود که با موازین خودش و درست اجرا بشود و انحرافی پیدا نشود.

یک جمله درباره‌ی مسئله‌ی غزه عرض بکنم. در قضایای غزه، واقعاً این باند تبهکار که بر فلسطین حکومت میکنند، از حد گذرانده‌اند تبهکاری را؛ واقعاً از حد گذرانده‌اند! بنده هیچ به یاد ندارم، سراغ ندارم این جور حرکتی را که متعمدانه و با هدف‌گیری خاص، مظلومین را، کودکان را، مریضها را، خبرنگارها را، بیمارستان‌ها را، آمبولانس‌ها را بزنند؛ یعنی واقعاً این خیلی چیز عجیبی است، این خیلی شقاوت فوق‌العاده‌ای میخواهد که این باند و این گروه تبهکار خبیث [از آن] برخوردارند!

به نظر من دنیای اسلام باید یک حرکتی بکند، یک کاری باید بکند. بایستی با یک هماهنگی خوبی - چه از لحاظ

اقتصادی، چه از لحاظ سیاسی، چه در صورت لزوم از لحاظ عملیاتی – دنیای اسلام مجتمعاً روی این مسئله فکر کنند و کار کنند. البته آنها منتظر تازیانه‌ی خدا هم باید باشند؛ یعنی این جور ظلم کردن، پاسخ‌ خدایی سختی خواهد داشت – در این تردیدی نیست – ولی این [پاسخ الهی]، وظیفه‌ی مردم را، وظیفه‌ی ما را، وظیفه‌ی دولتها را کم نمیکند. خدای متعال کار خودش را میکند، ما هم باید وظیفه‌ی خودمان را انجام بدهیم.

امیدواریم ان شاء الله خدای متعال عاقبت همه‌ی ملت‌های مسلمان را، امت اسلامی را، ملت عزیز ایران را، شما مسئولین را به خیر کند و کارها را آسان کند و خدای متعال از ما و کار ما راضی باشد ان شاء الله. خدا را همیشه در همه‌ی کارها در نظر داشته باشید.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

- ۱) در ابتدای این دیدار – که به مناسبت آغاز سال جدید هجری شمسی برگزار شد – آقای دکتر محمد رضا عارف (معاون اول رئیس جمهور) مطالبی بیان کرد.
- ۲) سعدی. گلستان، باب هفتم
- ۳) شط اگر نباشد، بغداد نیست.
- ۴) از جمله، بیانات در دیدار جمعی از مسئولان بخش‌های صنعتی، بازرگانی و تولیدی و اصناف سراسر کشور (۱۳۸۰/۴/۱۰)
- ۵) آقای دکتر مسعود پزشکیان
- ۶) اشاره به مذاکره‌ی غیر مستقیم ایران و آمریکا در مورد موضوع هسته‌ای ایران و رفع تحریمها، که اولین جلسه‌ی آن بیست و سوم فروردین ماه سال جاری در کشور عمان برگزار شد.